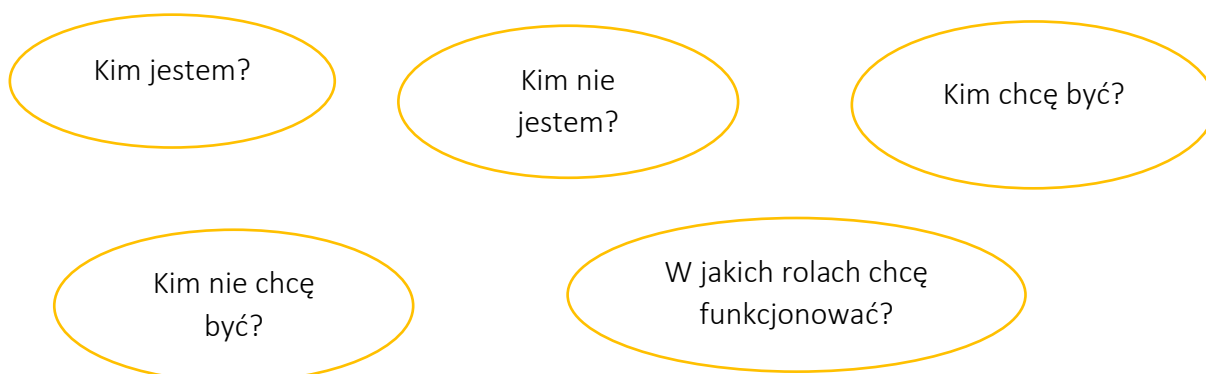

Temat: Dojrzałość człowieka. Trudności okresu dorastania.

Okres dojrzewania to czas, w którym w życiu dziecka zachodzi bardzo wiele zmian m.in. **biologicznych, społecznych i psychologicznych**. Jest to bardzo trudny moment dla młodzieży, u której te przemiany następują, ale również dla ich rodziców.

Okres dojrzewania wiąże się z próbą odpowiedzi na poniższe pytania. Czy już kiedyś je sobie zadawałeś/aś?

Człowiek dojrzewa na różnych obszarach, mówimy zatem o różnych rodzajach dojrzałości. Jak myślisz, czy udało Ci się osiągnąć dojrzałość, w którymś z tych aspektów?

płciowej fizycznej psychicznej prawnej społecznej

DOJRZEWANIE TO PROCES – DAJ SOBIE CZAS!

od destabilizacji i rozproszenia > poprzez poszukiwanie i kolejne wykluczanie różnych wzorców
> do stabilizacji i identyfikacji

Nie bez przyczyny data naszych 18 urodzin to czas kiedy osiągamy dojrzałość prawną. Wiąże się to z osiągnięciem dojrzałości w innych obszarach życia, m.in. dojrzałość fizyczną – kończy się wzrost i rozwój, podobnie jeśli chodzi o dojrzałość społeczną – poprzez ukończenie szkoły, podjęcie studiów lub pracy integrujemy się ze społeczeństwem.

We wczesnym okresie dojrzewania typowym zjawiskiem jest **pogorszenie funkcjonowania** nastolatka, związane z tzw. wejściem nastolatka w **stan rozproszenia**, to znaczy stanu poszukiwania samego siebie. Rozproszenie jest często, ale nie zawsze, zastępowane przez bunt. Logika **rozwoju tożsamości** wymaga, aby młody człowiek najpierw „odłączył” się od dorosłych i ich kultury, aby miał szansę na **krytykowanie** ich, by potem w okresie późnego dorastania, stać się podobnym do nich.

Przemyśl, w jakich sytuacjach dnia codziennego buntujesz się i dlaczego? Wypisz je na obrazku.

Z badań wynika, że młodzi ludzie najczęściej buntują się przeciwko:

- innym osobom, np. rodzicom, nauczycielom
- państwu i jego instytucjom, prawu, systemowi nauczania
- zjawiskom społecznym np. wykorzystywaniu zwierząt, odmienności innych grup

Oś konfliktu	Przyczyny konfliktu
Kontrola ze strony rodziców a potrzeba swobody ze strony nastolatka	<ul style="list-style-type: none"> • coraz mniejsza ilość czasu, jaką nastolatek spędza z rodzicami może być dla nich źródłem lęku i niepewności • dziecko wyraźnie formułuje oczekiwania posiadania większej swobody w zakresie dysponowania czasem wolnym, co zmusza rodziców do zmniejszenia kontroli nad jego zachowaniem • oczekiwania nastolatków w tym zakresie są często dość radykalne, na co większość rodziców nie chce i nie może się zgodzić
Podkreślanie wagi edukacji szkolnej przez rodziców a zaangażowanie nastolatków w inne aktywności	<ul style="list-style-type: none"> • etap wczesnego dorastania zbiega się czasowo z przekroczeniem przynajmniej dwóch progów edukacyjnych, tj. zakończenia edukacji w szkole podstawowej i rozpoczęcia nauki w gimnazjum oraz zakończenia nauki w gimnazjum i rozpoczęcia edukacji ponadgimnazjalnej • dla rodziców mających duże życiowe doświadczenie są to kwestie niebagatelne • tymczasem dla nastolatka, równie ważne, a często nawet ważniejsze, są działania pozaszkolne, w tym przede wszystkim spędzanie czasu z rówieśnikami
Odpowiedzialność rodziców a przekazywanie odpowiedzialności nastolatki	<ul style="list-style-type: none"> • role w rodzinie z młodszym dzieckiem (wczesne dzieciństwo, młodszy wiek szkolny) są jasno podzielone, rodzice są osobami, które odpowiadają za prowadzenie gospodarstwa domowego, wyznaczają reguły i stoją na straży ich przestrzegania • wejście dziecka w okres dorastania często wiąże się z przekształceniem tych ról i reguł • do konfliktów może dochodzić wówczas, gdy rodzice obciążają nastolatka odpowiedzialnością, której nie chce on przyjąć („jesteś już prawie dorosły, więc...”) lub przeciwnie, unikają przekazania mu odpowiedzialności, kiedy on / ona tego oczekuje („wciąż jesteś dzieckiem, więc...”)

Konflikt na linii nastolatek – rodzic wydaje się być tym najpopularniejszym. Przejrzyj informacje zawarte w tabeli i rozważ, czy któraś z osi konfliktu pojawiła się u Ciebie w rodzinie? Jeśli tak, zastanów się dlaczego rodzice reagują na Twoje zachowanie w taki, a nie inny sposób? Czy jesteś w stanie ich zrozumieć?